

☒
☐
☐

Oppiaine	Liiketaloustiede, logistiikka	Päivämäärä	11.4.2008
Tekijä(t)	Jussi Salmi	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	98
Otsikko	Alihankkijoiden arviointi kuljetusyrityksessä analyttisen hierarkiaprosessin avulla		
Ohjaaja(t)	KTM Harri Lorentz ja KTM Hanne-Mari Hälinen		

Tiivistelmä

Tämän tutkielman tarkoituksena on selvittää kuljetusyrityksen alihankkijoiden käyttöä. Yritys on ulkoistanut puoliperävaunujen vetämisen usealle alihankkijalle, joiden sopivuutta yrityksen tarpeisiin tutkimuksessa on selvitetty. Lisäksi tutkimuksen tarkoituksena on määrittellä, millä kriteereillä kuljetusyritys voi arvioida alihankkijoidensa toimintaa, ja kuinka suuri painoarvo kullakin kriteerillä on. Kriteerien määrittely perustuu alihankkijoiden arviointia käsittelevään kirjallisuuteen, toimialan ominaispiirteisiin sekä tutkittavan yrityksen näkemyksiin.

Tutkimusmenetelmänä on käytetty analyttistä hierarkiaprosessia, joka Thomas L. Saatyn kehittämä, monimutkaisten ongelmien ratkaisemisessa yleisesti käytetty menetelmä. Menetelmä perustuu lineaariseen painotukseen, ja sitä käytettäessä ongelman ratkaisemiseen vaikuttavista tekijöistä muodostetaan hierarkia, ja kullekin tekijälle määritellään painoarvo. Painoarvoja määriteltäessä, samalla hierarkian tasolla olevia kriteerejä vertaillaan pareittain, ja painoarvot lasketaan matriisilaskennan avulla. Kunkin päätösvaihtoehdon pisteet saadaan kertomalla jokaisen alimman tason kriteerin painoarvo päätösvaihtoehdon vastaavilla pisteillä, ja laskemalla nämä tulot yhteen. Menetelmän etuina voidaan pitää sen soveltuvuutta samanaikaisesti sekä määrällisille, että laadullisille muuttujille, sekä sitä, että menetelmää käytettäessä ratkaistavaan ongelmaan vaikuttavat tekijät sekä niiden väliset riippuvuus-suhteet tulevat selkeästi esille. Lisäksi menetelmän avulla voidaan varmistua siitä, että kaikki vertailut ovat riittävän johdonmukaisia.

Tutkitussa yrityksessä tärkeimmät alihankkijoiden arvioinnissa käytetyt pääkriteerit ovat hinta, laatu ja kaluston sopivuus. Nämä kriteerit jaettiin edelleen kahdesta neljään alakriteeriin. Muihin pääkriteereihin verrattuna, hinnan merkitys nousi tutkimuksessa varsin korkeaksi. Tämä on tavanomainen johtopäätös myös alihankkijoiden arviointia käsittelevässä kirjallisuudessa, joskin toisten näkemysten mukaan arviointi on siirtynyt yhä enemmän määrällisistä tekijöistä laadullisiin tekijöihin. Hinnan suurta merkitystä arvioinnissa selittävät alihankkijoille maksettavien korvausten suuri osuus kaikista kuljetusprosessissa syntyvistä kustannuksista, alalla vallitseva kilpailutilanne sekä viimeaikainen kustannusten nousu.

Asiasanat	ulkoistaminen, alihankinta, tiekuljetus, analyttinen hierarkiaprosessi
Muita tietoja	